

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/79/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214202464
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Svetlovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1214202464.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Svetlovskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Zuzany Mališovej, v právnej veci navrhovateľa: A. D., U.. XX. X. XXXX, R. Q. XX, G., proti odporkyni: G. D., U.. XX. X. XXXX, R. N. XX, R., o zaplatenie 899,60 eur, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 3. decembra 2014, č. k. 7C 175/2014 - 59, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 899,60 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 12. 11. 2014 do zaplatenia a trovy konania 53,50 eur, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku návrh zamietol.

Navrhovateľ sa voči odporkyni domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za obdobie od 14. 9. 2011 do 15. 2. 2012 vo výške 899,60 eur s 5,5 % úrokom z omeškania ročne od podania návrhu do zaplatenia a náhrady trov konania, titulom prispievania na výživu odporkyne, na základe ich ústnej dohody v sume 200,- eur mesačne. V uvedenom období jej zaplatil na výživnom celkom sumu 899,60 eur. V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 59P 54/2012 bolo ale preukázané, že nie je biologickým otcom odporkyne, preto povinnosť platiť jej výživné nemal a zo strany odporkyne tak došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Odporkyňa s návrhom vyslovila nesúhlas založený na tom, že v období keď jej navrhovateľ platil výživné, ona nedisponovala vedomosťou, že nie je jej otcom.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že v období od 14. 9. 2011 do 15. 2. 2012, kedy už bola odporkyňa plnoletá jej navrhovateľ zaplatil na výživnom celkom sumu 899,60 eur, pričom zo súdneho spisu sp. zn. 59P 54/2012 jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ nie je jej biologickým otcom, čo potvrdila aj samotná odporkyňa. Z takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že pokiaľ navrhovateľ platil odporkyni výživné, išlo o plnenie bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Obč. zák.), nakoľko navrhovateľ vyživovaciu povinnosť voči nej nemal a odporkyňa sa tak na úkor navrhovateľa o uvedenú sumu bezdôvodne obohatila a jej povinnosťou je bezdôvodné obohatenie v uplatnenej výške vydať navrhovateľovi. Súd prvého stupňa mal za to, že subjektívna nevedomosť odporkyne o tom, že navrhovateľ nie je jej otcom, je v tomto prípade irelevantná, nakoľko na povinnosť vydať bezdôvodné

obohatenie táto skutočnosť vplyv nemá. Odporkyňa sa so zaplatením dostala do omeškania, preto súd priznal navrhovateľovi úroky z omeškania, ale až odo dňa nasledujúceho po doručení návrhu na začatie konania odporkyňi (dňa 11. 11. 2014), teda od 12. 11. 2014, keďže navrhovateľ nepreukázal, že by pred podaním návrhu účinne vyzval odporkyňu na plnenie a to vo výške v súlade s nar. vl. č. 87/1995 Z. z. v platnom znení a vo zvyšku návrh navrhovateľa v časti príslušenstva zamietol ako nedôvodný. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O. s. p. a nakoľko navrhovateľ mal v konaní neúspech iba v pomerne nepatrnej časti, priznal mu plnú náhradu trov konania, spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh v sume 53,50 eur.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil, konanie zastavil a navrhovateľa zaviazal nahradiť jej trovy konania. Súdu prvého stupňa vytkla, že sa nijako nevysporiadal s jej tvrdeniami vyjadrenými na súdnom pojednávaní a rovnako tvrdeniami, ktoré ako svoje vyjadrenie k veci odoslala súdu vrátane predložených dôkazov dňa 28. 11. 2014. Poukázala na návrh navrhovateľa, ktorý uviedol, že v období od 14. 9. 2011 do 14. 11. 2011 jej prispel mesačne na splnenie vyživovacej povinnosti sumou vo výške 2 x 49,80 eur a v období od 15. 11. 2011 do 15. 2. 2012 mesačne sumou vo výške 4 x 200 eur a rovnako uviedol, že predmetnú sumu obdržala už v čase plnoletosti. Uviedla, že prvú sumu vo výške 200,- eur obdržala v júni 2011, t. j. 3 mesiace pred dovŕšením plnoletosti a táto suma predstavovala príspevok navrhovateľa na letnú dovolenku, na ktorej aj bola. Taktiež uviedla, že dňa XX. X. XXXX dosiahla plnoletosť a v čase od 14. 9. 2011 do 14. 11. 2011 jej navrhovateľ začal prispievať finančnou čiastkou bez akéhokoľvek vyzvania alebo nárokovania si peňazí z jej strany. S poukazom na ust. § 79 zák. č. 36/2005 Z. z. namietla svoju pasívnu legitímáciu v konaní a s poukazom na ust. § 62 ods. 1 Zák. o rodine poukázala na zákonnú vyživovaciu povinnosť rodičov trvajúcu do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Poukázala na skutočnosť, že v čase nadobudnutia plnoletosti bola študentkou 8. ročníka gymnázia, ktoré ukončila v júni roku 2012 a v prípade, ak mal navrhovateľ za to, že plnil za iného, má právo požadovať takéto plnenie od toho, za koho si vyživovaciu povinnosť plnil a v tejto súvislosti poukázala na závery rozsudku R 16/1976. Poukázala i na ust. § § 630 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého: „Darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy“ s tým, že si nie je vedomá žiadnej skutočnosti, ktorou by sa previnila a hrubo porušila dobré mravy voči navrhovateľovi alebo jeho súčasnej rodine a preto nie je žiadny dôvod na vznik nároku navrhovateľa domáhať sa vrátenia daru.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne skonštatoval riadne a úplne zistený skutkový stav i správne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa s uvedením, že výživné na odporkyňu začal platiť od augusta 2011 v súdom určenej výške, z dôvodu že sa blížila jej plnoletosť a od tejto doby už bolo potrebné platiť výživné k jej rukám. Uviedol, že s matkou odporkyne mal ústnu dohodu, že nemusí na odporkyňu počas jej maloletosti platiť, pretože jej matke po rozvoze zanechal byť s celým zariadením a hlavne pre jej informáciu, že odporkyňa nie je jeho dcéra. Taktiež uviedol, že s odporkyňou mal korektný vzťah o čom svedčí aj skutočnosť, že ho požiadala o finančný príspevok vo výške 200,- eur na dovolenku, pričom tento jej bez akýchkoľvek výhrad a pochybností či je jej otcom poskytol ako dar, tak ako uviedla odporkyňa vo svojom odvolaní. Poukázal na skutočnosť, že výživné vo výške 49,80 eur zaplatil v septembri a októbri 2011 a mienil túto sumu posielat' aj naďalej, avšak odporkyňa po dosiahnutí plnoletosti, v septembri 2011 začala naňho vyvíjať nátlak a žiadala výživné 500,- eur mesačne s tým, že ak jej takéto výživné nebude dobrovoľne platiť podá návrh na súd. Taktiež poukázal na to, že odporkyňa ho od svojej plnoletosti doslova atakovala, aby na jej výživu prispieval sumou 500,- eur mesačne a tak jej nakoniec po ich vzájomnej dohode začal od novembra 2011 prispievať sumou 200,- eur mesačne napriek tomu, že výsledky DNA testu zo dňa 7. 3. 2012 ukázali, že nie je jej biologickým otcom a preto výživné platiť prestal. Uviedol, že odporkyňa sa SMS správou zo dňa 10. 3. 2012 pýtala od kedy jej plánuje neplatiť výživné, pričom uvedená SMS mu bola zaslaná potom, čo už obaja vedeli, že nie je biologickým otcom. Zdôraznil, že v žiadnom prípade sa nejednalo o finančný dar ako uvádza odporkyňa v odvolaní, ale o výživné, o čom svedčia aj dôkazy, ktoré k tomuto vyjadreniu doložil. Bol názoru, že tvrdenie, že odporkyňa nemala žiadnu pochybnosť o tom, že by nemusel byť biologickým otcom je irelevantné, nakoľko sama a dobrovoľne išla s ním na testy DNA na určenie otcovstva. Uviedol, že v konaní o zapretie otcovstva, ktoré sa viedlo na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 59P/54/2012 - 16, odporkyňa nevzniesla žiadne námietky, konania sa osobne nezúčastnila a ani sa voči rozsudku neodvolala. Bol názoru, že v predmetnom konaní o zaplatenie 899,60 eur je pasívne legitimovaná odporkyňa z dôvodu,

že ona prijala od neho plnenie-výživné, pričom zaplatenie uvedenej sumy žiada len od dosiahnutia plnoletosti odporkyne do doby, keď sa dozvedel na základe DNA testu, že nie je jej otcom.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie odporkyne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V prejednávanej veci prvostupňový súd vyhovel návrhu navrhovateľa, ktorým sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia platením výživného plnoletej odporkyni, ktorá nie je jeho biologickou dcérou, (rozsudok č. k. 59P 54/2012 - 16) za obdobie 14. 9. 2011 až 15. 2. 2012. V odvolaní odporkyňa vytkla súdu prvého stupňa, že sa nevyšporiadala s jej tvrdeniami v písomnom vyjadrení i prednesenými na pojednávaní súdu. Na tomto pojednávaní odporkyňa svoj nesúhlas s návrhom odôvodnila len svojou nevedomosťou o tom, že navrhovateľ nie je jej otcom a súčasne potvrdila správnosť žalovanej výšky. Jej písomné vyjadrenie datované dňom 1. 12. 2014 tvorí až prílohu odvolania, bez akéhokoľvek dôkazu preukazujúceho doručenie, resp. doručovanie tohto podania konajúcemu súdu a jej výčitka prvostupňovému súdu, že sa dôvodmi v ňom obsiahnutými nezaoberala, je pre rozhodnutie veci irelevantná. Odporkyňa vo vyjadrení, rovnako ako v odvolaní spochybnila tvrdenia navrhovateľa o platení výživného len v období dospelosti, pretože prvú sumu 200,- eur obdržala už v júni 2011 a plnoletosť dosiahla dňa 13. 9. 2011. Výpovede účastníkov sa ale v tomto tvrdení nerozchádzajú, sú zhodné v tom, že uvedenú sumu navrhovateľ odporkyni skutočne poskytol a to na dovolenku, ktorej sa aj zúčastnila a nie titulom výživného. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že ak by sa aj ich tvrdenia v tomto bode rozchádzali, navrhovateľ žiada vydanie bezdôvodného obohatenia až odo dňa 14. 9. 2011, teda nepochybne za obdobie dosiahnutej plnoletosti odporkyne, čo potom spôsobuje aj irelevantnosť ďalších jej tvrdení o nedostatku jej pasívnej legitímácie. Táto námietka by mohla byť pre súd podstatná len vtedy, ak by sa navrhovateľ domáhal svojho nároku aj za obdobie pred dosiahnutím plnoletosti odporkyne. A takúto situáciu modeluje aj rozsudok R 16/1976 na ktorý odporkyňa na podporu svojich tvrdení poukázala, keď k vzniku bezdôvodného obohatenia, z plnenia výživného otcom ktorý úspešne zaprel otcovstvo, došlo voči maloletému dieťaťu.

I ďalší argument odporkyne, že poskytované peniaze boli finančným darom a odporkyňa sa voči navrhovateľovi ani jeho rodine nijako neprevinila, odvolací súd môže prijať len ako neúspešný pokus spochybnenia záväzku odporkyne, nakoľko z jej tvrdení na pojednávaní ako i z listinných dôkazov predložených účastníkmi jednoznačne vyplýva, že finančné čiastky neboli navrhovateľom poukazované odporkyni titulom darovania ale titulom platenia výživného.

Obč. zákonník je vo vzťahu k Zákonu o rodine lex generalis k lex specialis. Jeho ustanovenia možno teda použiť len vtedy, ak Zákon o rodine neurčuje niečo iné, a to buď výslovne alebo tak, že sám ZR obsahuje komplexnú právnu úpravu, takže je podporné použitie Obč. zák. vylúčené. Okrem prípadov, keď je vzťah oboch predpisov jasne daný, platia ustanovenia Obč. zák. podporne. Nakoľko Zákon o rodine platenie výživného bez právneho dôvodu neupravuje, aplikoval súd prvého stupňa na rozhodnutie vo veci správne príslušné ustanovenia Obč. zákonníka o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl.).

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na citované ustanovenie, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, sa odvolací súd nezistiac v postupe súdu prvého stupňa z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňového súdu, ktorým rozhodol o uplatňovanom nároku.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa v danom prípade v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie vo veci samej zistil skutkový stav, vykonaním potrebných a účastníkmi navrhnutých dôkazov, a keď navrhovateľka v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, resp. tvrdenia, s ktorými by sa nebol súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku dôsledne vysporiadal a následne takto riadne zistený skutkový stav aj správne právne posúdil, tzn., že na správne zistený skutkový stav aplikoval zodpovedajúce zákonné ustanovenia, rozhodol vecne správne.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p., a v odvolacom konaní úspešnému navrhovateľovi, ktorý si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil, náhradu trov nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.